

Kozákov z cesty mezi Veselskem a Veselou

Milý čtenáři!

Vedeme různé bitvy.

V sobotu večer na hřišti v Rovensku fotbalisti oslavovali nějaké důležité vítězství, pivo teklo proudem, hrála muzika, servírka připravila škvarky, děti pobíhaly s míčem po hřišti, ty menší drandily na koloběžkách, v brankovišti něco vyzobával bažant...

Hleděl jsem na Kozákov, osvětlený zapadajícím sluncem.

Klid a mír.

A hlavou mi táhly ty různé bitvy.

Ty na zeleném pažitu i ty těžko uvěřitelné, které se teď vedou někde tisíc kilometrů na východ. ☺

♦ **Výstava 25 návrhů – modelů pomníku upomínajícím TGM proběhne v prostorách turnovské radnice od 20. června do 1. července 2022.**

♦ **TURNOVSKÁ MUZEJNÍ NOC**

17. 6. 2022 (17:00 –24:00)

Program v Muzeu Českého ráje v Turnově

17:00 – 24:00 Sestav si turnovské náměstí (velkoformátové kostky s vyobrazením architektury náměstí)

17:00 – 24:00 Noční honba za pokladem – akční program s mineralogickou tematikou (*Jan Bubal*)

17:00 Turnov město drahých kamenů – komentovaná prohlídka výstavy (*David Marek, Jan Prostředník, Roman Sirovátka, Jiří Zoul Sajbt*)

18:00 Let there be rock – komentovaná prohlídka výstavy (*Lenka Laurynová*)

18:30 Prsten, brož a bikiny – výstavou provedou studenti a pedagogové SUPŠ Turnov

19:00 Český granát, mineralogický symbol Čech – komentovaná prohlídka výstavy (*Jan Bubal*)

20:00 Mineralogie-geologie – netradiční prohlídka stálé expozice (*Jan Bubal*)

21:00 Turnov město drahých kamenů – komentovaná prohlídka výstavy (*David Marek, Jan Prostředník, Roman Sirovátka, Jiří Zoul Sajbt*)

22:00 Let there be rock – komentovaná prohlídka výstavy (*Lenka Laurynová*)

22:30 Prsten, brož a bikiny – výstavou provedou studenti a pedagogové SUPŠ Turnov

23:00 Mineralogie-geologie – netradiční prohlídka stálé expozice (*Jan Bubal*)

Projekce turnovských historických filmů (atrium muzea po setmění).

Program na Dlaskově statku v Dolánkách (17:00 –24:00)

Muzejní noc na Dlaskově statku proběhne v duchu Letnic a svatojánských svátků. Je určena především rodinám s dětmi, ale i těm, kteří mají blízko k bylinkám, lidové magii, mají chuť se vrátit v čase o sto let zpátky nebo chtějí něco tvořit.

**Na statku od jara do zimy – Tradiční zemědělství a agrární obyčeje v Pojizeří
Komentované prohlídky expozice (*Vladimíra Jakouběová*)**

Hvězdárna Turnov (17:00–24:00)

Za jasného počasí pozorování Měsíce a Venuše

Kemp Dolánky

Posezení s hudbou a občerstvením – koncert lokální kapely (od 20:00)

♦ **GEOLOGICKÉ EXKURZE NEJEN PRO GEOLOGY**

I v letošním roce se opět můžete těšit na geologické exkurze, které pro vás připravil geolog Jan Bubal. Exkurze nejsou určeny jen zájemcům o geologické vědy, ale i všem milovníkům historie a krásné přírody. Zvládne je každý

průměrně zdatný turista. Všechny tři výpravy absolvujeme především pěšky. K účasti je nutné přihlásit se na emailové adrese bubal@muzeum-turnov.cz, telefonním čísle: 778 779 917 nebo osobně na pokladně muzea.

26. června *Z Machnína na vrchol Ještědu*

Trasa z Machnína až na Ještěd nás provede nejstaršími částmi celých severních Čech, které dokumentují více než 600 milionů let geologického vývoje tohoto území. Ukážeme si, že Ještěd nebyl nikdy sopkou, a naopak horniny, které ho tvoří byly součástí mořského dna.

♦ **Kulturní tipy**

Pátek 17. června

Zahájení sezóny letního kina

Prvním filmem, který vám pod širým nebem promítáme, bude očekávaný animovaný film *Raket'ák*, který vypráví příběh mladého astronauta Buzze Raket'áka.

Sobota 18. června 18.30, Městské divadlo Turnov

Koncert frekventantů interpretační hudební dílny

Druhý koncert v rámci Interpretační hudební dílny, pořádané ZUŠ Turnov.

Čtvrtek 23. června od 18:00 hodin, sálek ICM, hlavní budova Městské knihovny

Cestovatelský čtvrtek: Norské Lofoty – Putování za polární září

Souostroví Lofoty patří k nejkrásnějším přírodním pokladům Evropy. Poloha za severním polárním kruhem a vliv teplého Golského proudu zde vytváří zcela unikátní prostředí. S fotografem Lukášem Brychtou se vydáme poznat tuto drsnou krajinu a především fenomén, který je u nás spojen spíše s Islandem – polární září.

Pátek 24. června

FUNKIN' TURNOV 2022

V 18 hodin začíná hudební festival, který se připojuje k oslavám 750 let Turnova a přizpůsobil tomu i letošní line up. Významná část účinkujících má totiž své kořeny v Turnově. Tradičně poslední červnový pátek tak vystoupí před Střelnicí What The Funk, Paulie Garand & band, Aiko, Funk Corporation a Lety mimo

lomnice n/p

♦ Lomnické koupaliště otevře v nové sezoně svou bránu veřejnosti 17. června. I když ceny a tím i náklady zejména na elektrickou energii a bazénovou chemii rostou, budou provozní opatření odpovídat míře, která jako obvykle zajistí dokonalou čistotu vody. Té napomůže i nový nátěr bazénu, který se dokončuje. Nárůst cen vstupů včetně mzdových nákladů se však letos na vstupném nepromítnou a jeho výše zůstává na úrovni loňského roku.

Pro letošní sezonu nejsou na koupališti připraveny ani žádné podstatnější novinky, návštěvníci si ale jistě povšimnou úpravy prostoru u pokladny, kde bude nepříjemný povrch nahrazenou zámkovou dlažbou. Prodej občerstvení bude letos už moci plně využít rozšířených možností venku i uvnitř kiosku.

/ Josef Matura, tajemník MěÚ

♦ Rada města schválila přijetí účelové dotace z rozpočtu Libereckého kraje - *Obnova kulturních památek, Kultura, památková péče a cestovní ruch* ve výši 1 milion korun na projekt s názvem: *Obnova soklové části včetně schodišť budovy muzea v Lomnici n/P* a zároveň souhlasí s uzavřením smlouvy o poskytnutí účelové dotace.

♦ **Sobota 18. 6. 2022 od 8:00**

TATRA V ČESKÉM RÁJI 2022

27. ročníku jízdy historických motocyklů a automobilů. Program jízdy začíná výstavou veteránů v 8 hodin ráno na Husově náměstí. Odtud budou posádky od 10 hodin vyjíždět na sto kilometrů dlouhou trať přes Železnici, Mladějov, Sobotku, hrad Kost, Mnichovo Hradiště, Mohelnici nad Jizerou, Radimovice, Malou Skálu, Loučky až do cíle v rekreačním středisku ve Vesci pod Kozákovem.

♦ **Sobota 18. 6. od 12:00 do 22:00, Pivovarská zahrádka Lomnice n/P**

DEN LOMNICKÉHO PIVA

Lomnické Pivo

DEN
LOMNICKÉHO
PIVA

18. června 2022, 12:00-22:00
Pivovarská zahrádka

BOŘIVOJ | SACKÝ BAND | RACHOT BANDA | AGREGÁT | PLUTO | RÓNIN |
LEMROUCHA | ČESKÁ PANÍ | moderují: Bára Rajmová & Lukáš Major Mejsnar

♦ **OPONA NAHORU!**

**Sobota 25. 6. 18.30 na Pivovarské zahrádce
Divadlo PODIO ze Semil**

♦ **Pátek 24. 6. 2022** – čtvrtek 8. 9. 2022 v zámecké galerii

**MARTA NOVOTNÁ A JIŘÍ SOFILKANIČ:
DŘEVOŘEZBY Z RÁJE – VOLNÁ TVORBA**

Prodejní výstava dřevorezby doplněná o obrazy Marty Novotné, jejichž tvorbě se autorka nově věnuje. Výstava v rámci projektu

Léto a babí léto na zámku 2022.

♦ **Do neděle 26. června** do 16 hodin bude možné v lomnickém muzeu vidět prodlouženou výstavu *KDYŽ MUZEUM VONÍ PERNÍKEM*.

Přehlídka prací Dany Holmanové, věnující se především tvorbě uměleckých perníků, je zajímavá i propojení výstavy s vybranými etnografickými předměty ze sbírkového fondu muzea, mimo jiné s dřevěnými vyřezávanými perníkovými formami z pozůstalosti lomnického včelaře Koštejna z 19. století nebo se skvostnými ukázkami lidového užitého umění především z oblasti Kozákovsko-táborského masivu.

Velká cena města Lomnice n. P.

Pátek
17. 6. 2022
od 18.00

Lyžařský areál
v Popelkách

sanohyl group
Podporujeme sport v regionu.

Rohanské stezky

Sobota
25. 6. 2022
Dětské závody v 9.00
Hlavní závod v 11.00

Lyžařský areál
v Popelkách

lomnicko

♦ **KOŠŤÁLOV – TANEČNÍ ODPOLEDNE U MARTINA**

25. června od 15.30 v areálu volného času Košťálov. Pořádají *Orientální tance Košťálov*.

semily

♦ **24. června**, Muzeum a Pojizerská galerie Semily

MUZEJNÍ NOC

17:00 vernisáž výstavy Vladimír Komárek a Josef Němec – obrazy; od 18:00 zahraje na klavír a zazpívá Barbora Mochová. 18:30 – *Pohádky o pejskovi a kočičce* v podání turnovského Divadla Na Židli. Večer zakončí přednáška Tomáše Chvátala o semilské léčitelce Květoslavě Patočkové.

Vstupné na akci je zdarma, pouze na přednášku je vstupné 50,- Kč.

SEMILSKÁ POUŤ 2022

PÁTEK 24. června

- 18.00 **Taneční party s muzikou pro všechny generace**
laser & pyro show – DJ Mr. Vee

SOBOTA 25. června

- 10.00 **Semilská 12** – místní dechová hudba
v přestávce taneční vystoupení
- 13.00 **Docuku** – hudební skupina z Valašského Meziříčí,
pohybující se na pomezí folku a bigbítu
- 14.30 **Širokko** – pop-rocková hudební skupina z okolí Semil a Turnova
- 16.00 **Joe Satriani Tribute** – místní hudební formace
Pavel Krejčí, Roman Tomáš a Mr. Popelino
- 18.00 **Vltava** – hudební skupina, originální svou hudbou
na pomezí rocku, popu a kýče i surrealistickými texty
- 20.00 **Vaták** – oficiální revival band populární kapely Kabát
- 22.00 **Michal David Revival show** – revival muzikanta Michala Davida
- 23.30 **Seven** – mladoboleslavská rocková kapela

NEDĚLE 26. června

- 10.00 **Fridolín se hledá** – pohádka o tom, co se děje když vzduchem
víří trable netopyří. Hraje Pohadlo aneb Pohádkové kukadlo
- 11.30 **O-Way** – rock-big-beatová kapela z Bozkova u Semil
- 13.00 **Tíxtide** – klasický heavy metal

– změna programu vyhrazena –

**Pouťové atrakce a stánky na Ostrově.
Staročeská pouť v pátek a v sobotu
na Komenského náměstí.**

STAROČESKÁ POUŤ

PÁTEK 24.6.

**VEČERNÍ DIVADLA
OHŇOVÁ SHOW**

SOBOTA 25.6.

**KEJKLÍŘI, DIVADLA POHÁDKY,
KOLOTOČ, HOUPAČKY, JÍDLO, PITÍ A
MNOHO DALŠÍHO**

VÍCE INFORMACÍ NA PLAKÁTECH

PŘIJDTE POBEJT

24.6.
A 25.6.
NA KOMENÁKU

semilsko

♦ **BYSTRÁ n/J – 25. června od 19 hodin** na hřišti TJ Bystrá nad Jizerou
(v případě nepřízně počasí v KD)

KELTSKÝ VEČER

Oslava letního slunovratu s jihočeskou hudební skupinou SHIVERS,
hrající irskou, bretaňskou a skotskou hudbu.

1. ročník oslav letního slunovratu v duchu keltských tradic. Během večera proběhnou keltské rituály pod duchovním vedením druida Boi EC, velký očistný oheň, jezdecké a kovářské ukázky, projížďky koňským spřežením, taneční vystoupení. Myslivecká kuchyně ze zvěřiny ulovené v místních luzích a hájích!

♦ **BOZKOV – 26. června od 18 hodin, kostel Navštívení P. Marie v Bozkově**
Jizeran a Hlahol s instrumentalisty a sólistkou

♦ **VYSOKÉ n/J –**

NEPÁL: TREK PŘES TŘI SEDLA
FOTOPROJEKCE
OD 18:00 V KNIHOVNĚ VYSOKÉ NAD JIZEROU
S ELIŠKOU ŠULCOVOU
REZERVACE MÍST V KNIHOVNĚ
NA TEL: 604 413 873
čtvrtek
23. 6. 22

železnobrodsko

♦ **ŽELEZNÝ BROD – Připomínám – 18. a 19. června** v Kotelně 1859 proběhne
BRODMARKET.

◆ PĚNČÍN –

Pěňčínské slavnosti

● ● ● ● ● ● ●

pátek 24. a sobota 25. června 2022

Slavnosti – Pěňčín, fotbalový areál

pátek 24. 6. 2022

16.00 Akademie ZŠ Pěňčín
18.00 O-Way
rock-big-beatová kapela z Bozkova u Seml
20.00 Žizeň
atšovicko-jablonecká bigbeatová formace

sobota 25. 6. 2022

10.00 Zahájení slavností
Harmonia
komorní pěvecký sbor
11:30 WaldašAlabama City
nejslavnější dvojník Waldemara Matušky
14.00 Imitátor Zdeněk Barnett
komické vystoupení
15.30 Pat a Mat Jedou na dovolenou
zábavná pohádka nejen pro děti
16.30 Fotbalové utkání staré gardy FC Pěňčín
proti staré gardě FK Jablonec n. N.
18.00 Krásná práce
pěňčínský rock
19.45 Těla
legendární Liberecká rocková formace

**Stánky místních spolků
a regionálních produktů, zábava
pro děti, pouťové atrakce, ukázky
ČČK Železný Brod**

Vláček
z Pěňčina na Krásnou:
12.00 | 13.00 | 14.00 | 15.00 | 16.00 | 17.00 | 18.00
z Krásné na Pěňčín:
12.30 | 13.30 | 14.30 | 15.30 | 16.30 | 17.30 | 18.30

Změna programu vyhrazena.

Svatojanská slavnost – Krásná, Kittelův dům

sobota 25. 6. 2022

9.30 Zahájení svatojanského dne
hudební vystoupení
10.00 Klepání kosy
ukázka dovednosti, kterou už každý neumí
10.30 Sekání louky postaru kosou
ukázka s možností vyzkoušet si sekání kosou
12.00–15.00 Hry a soutěže pro děti
v historickém duchu
13.00 Musica rustica
české písně z 16.–19. století
14.00 Canis terapie
ukázka cvičených psů, pomáhajících lidem
15.00 Pocta vodě – k studánce a pramenu
začínáme u studánky sv. Josefa
16.30 Právěké sekerky
povídání o nedalekém neolitickém nalezišti
sekerek kamene železivoce
17.45 Zapálení svatojanského ohně
18.00 Jana Věbrová
koncert svěrázně a osobitě harmonikářky

Po koncertě povídání u ohýnku o svatojanských tradicích, bylinách či magii letního slunovratu. Slavnost zakončíme společně krátkou modlitbou

Po celou svatojanskou slavnost:

- ukázka výroby skleněných figurek a keramiky na hmočském kruhu
- ukázka výroby koberečků na tkalcovském stavu
- prohlídka Kittelova domu a kostela sv. Josefa
- pletení svatojanských věnečků
- stavění domečků pro skřítky z kůry, mechu a kapradí.
- řemeslné stánky
- pivo z Krásné a domácí dobroty

vrchlabsko

◆ VRCHLABÍ –

XVII. VRCHLABSKÉ HUDEBNÍ LÉTO
KLÁŠTER SV. AUGUSTINA

17/7 **JANA RYKLOVÁ / SOPRÁN & VIKTOR DAREBNÝ / VARHANY**

24/7 **VRCHLABŠTÍ VARHANÍCI**

♦ Přírodu na Sněžce ochrání sítě i letos

Správa Krkonošského národního parku ve snaze ochránit vzácnou a zranitelnou přírodu vrcholu Sněžky před náporom neukázněných návštěvníků opět přistupuje k instalaci ochranných sítí oddělujících prostor pro turisty od prostoru pro přírodu.

Ty budou lemovat přístupové cesty na Sněžku od dnešního dne až do konce října.

Ochranné sítě se objeví na obou místech jako v minulých letech a to na vrcholu a v sedle u bývalé Obří boudy (u Slezského domu). Na Sněžce bude přibližně 600 metrů ochranných sítí, v sedle pak 500 metrů.

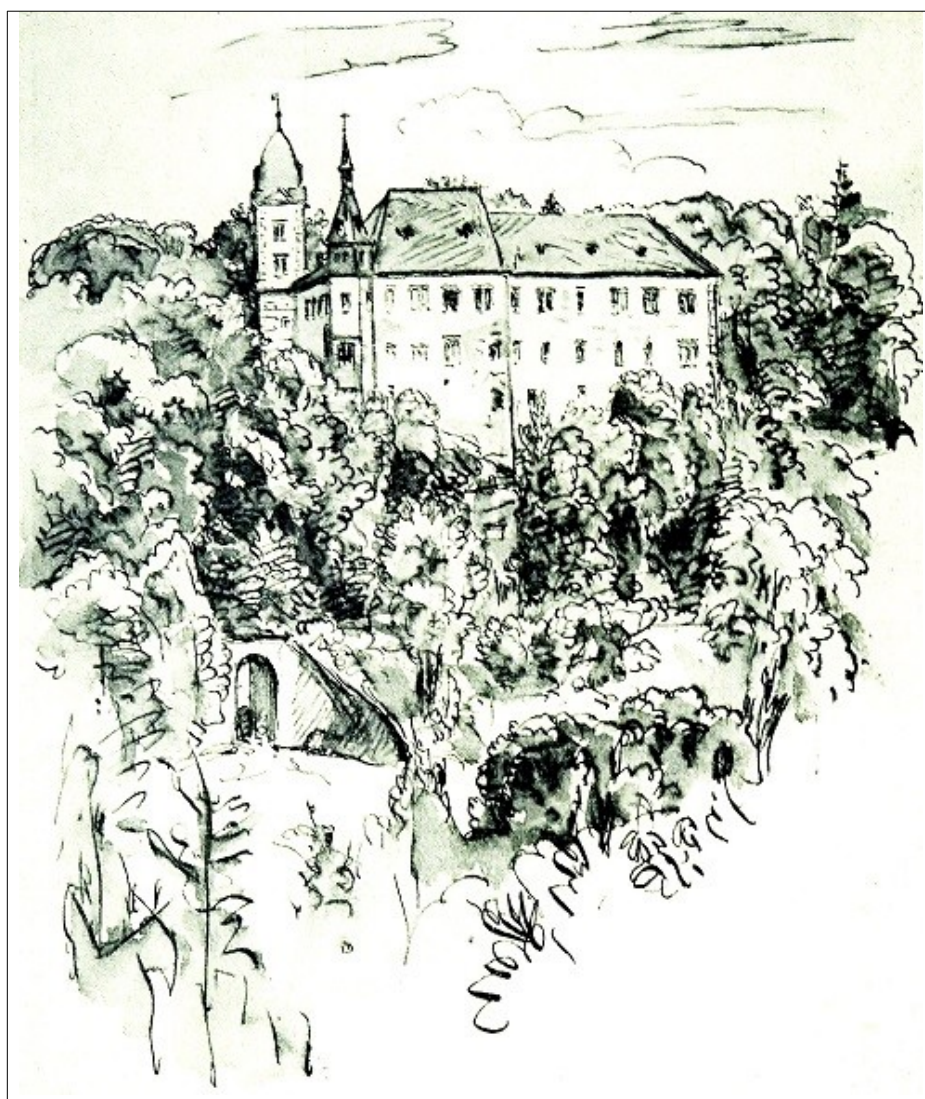
Návštěvníkům vrcholu byl k volnému pohybu v minulosti vyhrazen prostor přibližně o velikosti poloviny fotbalového hřiště. Mnozí to ale nerespektují a vstupují na alpínské trávníky či lezou po skalách. Proto správy obou krkonošských národních parků v posledních letech v letní sezoně oddělují prostor přírody od návštěvníků oranžovou ochrannou sítí. Kromě tohoto opatření budou i letos pro celou letní sezonu vyčleněni strážci, kteří budou celý den na Sněžce dohlížet na dodržování zákonných pravidel. Tato strážní a informační služba bude posilována i o služby s Policií ČR.

Extrémní a symbol – tato dvě slova zcela vystihují Sněžku. Nejvyšší hora Česka je symbolem pro všechny Čechy. Extrémní je pak z mnoha důvodů. Roční průměrná teplota 0,2 °C a vysoké množství dešťových a sněhových srážek řadí vrchol Sněžky mezi nejextrémnější prostředí u nás. Extrémní je i návštěvnost vrcholu. Denní počet pěších turistů v letní sezoně je 8 000–9 000 osob. V tomto počtu nejsou zahrnuty počty přepravených osob lanovou dráhou Pec pod Sněžkou–Sněžka (s denní kapacitou až 2 400 osob). Tím se vrchol Sněžky stává turismem nejzatíženější přírodní lokalitou u nás.

Zvláštní jehlancovitý tvar 1 603 metrů vysoké Sněžky vznikl v dobách ledových. V důsledku mrazivého a větrného klimatu tam vznikly mrazem tříděné půdy. Kamenné mnohoúhelníky a brázdy, svahové terasy či rozsáhlé kamenné sutě jsou jejich významnými pozůstatky. V minulosti – zejména na východním úbočí Sněžky, na Obřím hřebeni – se staly terčem stavitelů kamenných pyramid (mužíků). Ti tak často nevratně zastavili proces trvající desítky tisíc let. Kromě neživé přírody je Sněžka domovem řady druhů charakteristických pro severskou tundru a alpínské trávníky. Některé z nich nenajdete nikde jinde na světě. Roste zde rozrazil chudobkovitý, pampeliška krkonošská, jestřábník severský nebo bika klasnatá, lipnice plihá a sítina trojklanná. Na zemi na skalách hnízdí pěvuška podhorní či linduška horská. Kamenné sutě jsou zase domovem lišejníků rodů puklérka či šidlovec. Z přírodovědeckého hlediska je přírodní prostředí na Sněžce nenahraditelné a není možné připustit jeho ohrožení a ničení masivním počtem neukázněných návštěvníků.

Semily – Riegrova turist. stezka. Freigegeben durch. Original foto Fototypia-Vyškov. Náklad František Vejvara, papírnictví, Semily II. Bez dalších údajů

**Turnov – střed
Českého ráje.
Karel Vik: Zámek
Hrubý Rohozec
u Turnova. Tiskem
a nákladem Muller
a spol. Turnov.
Razítko: Annemarie
Bucher /
Kunsthawerkerin
/ Prag III.,
Prokopigässechen 6.
Bez dalších údajů.**

Jičínský Libosad. Grafo Čuda Holice. Odesláno 1939

Tatobity – pohled od Kozákova + Tisíciletá lípa + Masarykova škola + Nerudův kříž. Foto Jaroslav Bárta. Tisk Helios, Exprint Č. Kostelec. JB Studio, Lomnice n/P. Nedatováno.

♦ Rekonstrukce střechy kostela sv. Ignáce bude pokračovat, obnovy budou i věžní hodiny

Město Jičín uzavře smlouvu o poskytnutí dotace s Římskokatolickou farností – Arciděkanství Jičín. Uzavření dohody schválilo zastupitelstvo. Vyhrazena je částka 150 tisíc Kč, která má jít na opravu střechy kostela sv. Ignáce. Objekt je v majetku církve a farnost žádá o státní dotaci z programu záchrany architektonického dědictví, vypisovaném Ministerstvem kultury ČR. Částka, kterou plánuje dodat město, by pokryla dotační spoluúčast.

Rekonstrukce kostela sv. Ignáce probíhá po etapách za dlouhodobé podpory města. V první fázi rekonstrukce bylo nutné opravit věž, která byla ve špatném stavu. V rámci rekonstrukce byla v letech 2013 – 2017 sundána kovová bář. V následujících letech probíhala obnova nižší částí věže a v posledních letech se farnost zaměřuje na samotnou střechu gotického kostela. Ten je plně v majetku církve, s výjimkou věžních hodin, které patří městu Jičínu, jež také zafinancovalo jejich obnovu.

Město finančně podporuje rekonstrukci kostela, protože jde o důležitou historickou památku. Kostel sv. Ignáce je nejstarším v Jičíně, postaven byl na konci 13. století pravděpodobně při příležitosti založení města. Do 20. let 17. století, tedy do časů Albrechta z Valdštejna, byl kostelem sv. Jakuba. Po vybudování nového kostela byl proměněn na kostel sv. Ignáce, patrona jezuitského řádu. (Jan Jireš)

♦ Zatímco jičínské filmové publikum si už dávno zvyklo na to, že se v programu Biografu Český ráj čas od času objevují (nejen) tuzemské předpremiéry, tak Masarykovo divadlo dosud pravidelně hostilo divadelní nebo hudební novinky výhradně „z místních zdrojů“, v posledních letech nejvíce z dílny ZUŠ J. B. Foerster.

25. června budeme v Jičíně poprvé svědky české divadelní premiéry. „Komédie

za všechny prachy“, jak zní podtitul inscenace, slibuje skvělou zábavu a nevšední zážitek v podání hereckých hvězd, jakými bez pochyby v současné době jsou Hynek Čermák a Vladimír Polívka.

Chcete-li být prvními diváky, kteří zjistí, jak může dopadnout jedna neobvyklá žádost o půjčku, tak přijďte **v sobotu 25. června**, začínáme tradičně v 19 hodin. Předprodej zajišťuje jako obvykle Městské informační centrum nebo můžete vstupenky zakoupit online na www.kzmj.cz.

/ -pn- Jičínský zpravodaj

mnichovohradištsko

♦ KNĚŽMOST –

V neděli se v Kněžmostu v restauraci U Cerhů uskutečnilo setkání rodiny Hartman(n)ovy, potomků statkářů ze zaniklého kněžmostského dvora čp. 4, doprovázené výstavkou fotografií a dokumentů nejen zmíněné rodiny. Zdálo by se, že Hartmannovi byli obyčejný statkářský rod, kterých najdeme v každém městečku a obci povícero. Faktem ale je, že se rodina Hartmannových významně zapsala do dějin minimálně pražské, ale snad mohu říci i české architektury.

Hartmannovi se do Knežmostu přizemili, Josef Hartmann starší (1824 ve Velkých Popovicích – 1907 v Kněžmostě) pojal za choť Marii ze statku čp. 4, který ve 30. letech 19 století koupil Josef Pánek, sedlák ze Suhrovic. Měli jen dvě děti – Josefa mladšího (1849 v Kněžmostu – 1927 v Praze–Bubenči); vystudoval hospodářskou školu v Mladé Boleslavi, pak byl adjunktem dvora v Hoření Krupé u Rokyty (kde byl jeho otec nájemcem), později převzal statek v Kněžmostě.

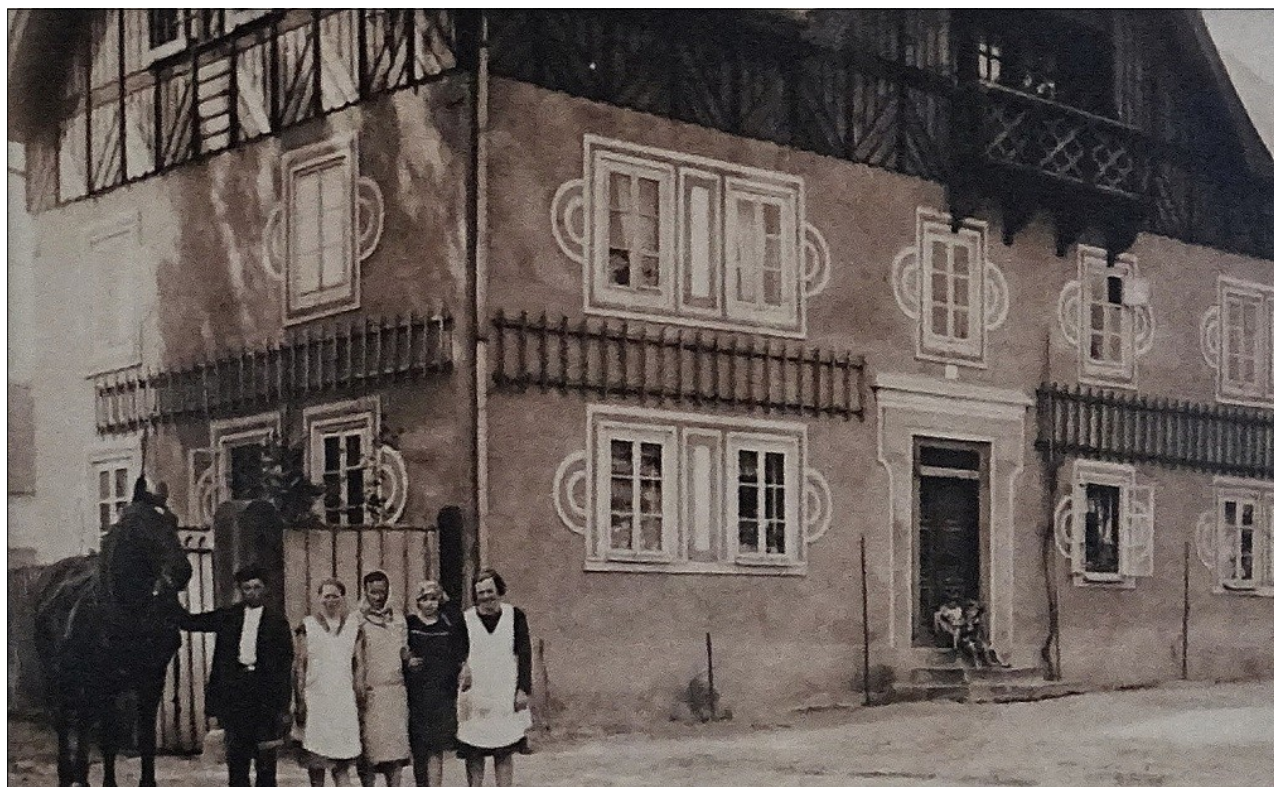
Dvůr v Horní Krupé předal stárnoucí sedlák své jediné dceři Marii a jejímu choti Františku Edelmannovi z Jindřichova Hradce. Sám se s manželkou přestěhovali na výminek do kněžmostské usedlosti č. 53.

Josef mladší se oženil s Františkou Valkounovou z Radvánovic. Z jejich svazku vzešlo pět dětí – Marie (1881), Božena (1884), Růžena (1887), Emanuel (1888) a Františka (1890).

Do Marie, podle fotografie velmi pohledné, se zamiloval zedník Alois Zima (1873 v Kněžmostu – 1960 v Praze–Bubenči). Statkář Hartmann se projevil prozíravě – jsi zedník, vystuduj školu, staň se stavitelem, pak je tvoje! A Alois Zima hned

Statek č. 4 na Rynku, vlevo stavení Zimových, kde bývala „Knajpa“ pro chudší

Statek č. 4 po Čapkově přestavbě

druhý den, co na pražské technice složil závěrečné zkoušky, šel žádat o Mariinu ruku. Mladému páru ale připravil osud na začátek náročnou zkoušku, protože v letech 1897 – 1902 Alois vedl stavbu sídla Marie G. Stroganovové – Ščerbatovové v Němirovu na Ukrajině.

Druhá dcera Boženka zemřela v Liberci na spálu v nedovršených dvaceti – budeme věřit údajům na hrobě a ne rodovému stromu, vypracovanému Aloisem.

Statek č. 4 zcela vlevo, vedle stávající stavení čp. 3 a 2, zcela vpravo kněžmostská radnice. 60. léta

Třetí dcera Růžena pojala za manžela stavitele Ladislava Čapka (1876 ve Veselé u Mnichova Hradiště – 1954 v Praze), Františka si zase vzala stavitele Josefa Dneboského (1885 v Hoškovicích – 1941 v Praze–Bubenči).

Josef Hartmann starší s chotí Marií, níže Josef mladší (vyobrazení na hrobě)

Zima, Čapek a Dneboský vytvořili spolupracující trojici, třeba v tehdy ještě samostatném městě Bubenči v Bubenečské ulici – proti arcibiskupskému gymnáziu, dnes sídle NBÚ – vznikla fronta výpravných domů; dva postavil Čapek, jeden Dneboský, tři Zima. Podle slov paní Brzákové, dcery stavitele Jaroslava Vondráka, Zima zaměstnával Dneboského a výplatu mu dával v cihlách. Ostatně její starší sestru Marii Vondrákovou pojal za choť Zimův prostřední syn Vladimír, inženýr architekt, a tak vznikl silný rodinný klan, který nadneseně řečeno postavil půlku Bubenče a Dejvic (Čapek se Zimou stavěli hodně na rodící se Hanspaulce). O kněžmostský statek se staral jediný mužský potomek, Emanuel Hartman, svého času zdejší starosta.

Mláčení obilí na Hartmannově statku
Alois Zima s chotí Marií
Emanuel Hartmann v sokolském

Ladislav Čapek kněžmostský
statek na Rynku významně
přestavěl. „Stavba již bohužel
nestojí. Totalitní komunistický

režim poté, co rodinu Hartmannových coby kulaků zdecimoval, statek vyvlastnil, nechal zchátrat a na přelomu 70. a 80. let 20. století zboural,“ napsal mně Karel Hubač z mnichovohradištského muzea. Na statek Čapek nastavěl hrázděnou mansardu, soudím podle fotografií někdy ve 20. letech. Zmíněné vyvlastnění potkalo rodinu na sklonku roku 1952, kdy na statku hospodařil

Emanuelův syn Lubomír (1923), ten byl pak s rodinou odsunut na státní statek Nový Dvůr u Heřmanova Městce, kde Lubomír pracoval jako krmič dobytka a kde jeho otec Emanuel v roce 1954 zemřel.

Stavitelské dílo Ladislava Čapka se dostává pomalu do povědomí, hodně díky práci Karla Hubače (Kamelot, Od Ještěda k Troskám) – a chystá se o něm dokonce kniha. Stavby Aloise Zima a Josefa Dneboského teprve čekají na své zhodnocení. Zima je znám především jako stavitel novogotického Husova sboru v Dejvicích (podle plánů Jiřího Stibrála), Dneboský třeba postavil (podle plánů Adolfa Foehra) vilu

pro Fridricha Petschka, kterou koupil bankéř Jiří Popper a dnes v ní hospodaří Rusové – prosím neplést s hlavní budovou velvyslanectví od Maxe Spielmanna, jak se poslední dobou často děje; zmíněná Popperova vila má ten handicap, že není z vnějšku vidět.

Ze spolupráce Zima – Dneboský nakonec vznikla jejich nejznámější stavba, nuselské divadlo Na Fidlovačce.

Alois Zima hodně stavěl v bubenečské ulici Československé armády, kde pak

**Hrob Zimových
v Kněžmostu**

v čísle 8 bydlel (časem si koupil i dejvickou usedlost Beránku), Josef Dneboský žil ve svém, výše zmíněném domě v Bubenečské čp. 354.

A dodám ještě, že Ladislav Čapek si ve 30. letech postavil na samém kraji Ořechovky parádní vilu, kde dnes sídlí turecké velvyslanectví (nebo rezidence) . Čapkův právník Tomáš Dratva mi vyprávěl, jak se v letadle posadil vedle tureckého diplomata – a ten ho pak pozval na prohlídku jejich vlastní vily.

jablonec

♦ 24/6

KRUCIPŮSK

letní scéna Eurocentra, 20 hodin

liberecký metal, thrash metal a hardcore

♦ 21. 6. – 27. 8. Městská galerie MY

Hana Hančová – Přitažlivosti

malby / kresby / ilustrace

výstava výtvarnice a pedagožky uměleckoprůmyslové školy v Jablonci

♦ RÝNOVICE – 22/6, 18 hodin, Dům česko-německého porozumění Rýnovice

PÁRKY

literární talkshow uměleckého dua Veselá Trdla, hosty překladatelka, učitelka a zahrádkářka Marie Dudilieux a umělecký knihovník a písničkář Pavel Šulc

liberec

♦ Nejlépe hodnocenou restaurací v severních Čechách je podle uživatelských recenzí na Mapách Google nepálská a indická restaurace *Sagarmatha*. Majitelé libereckého podniku, bratři Rayamajhiovi, za to od Googlu převzali ocenění *Křišťálový špendlík*.

Koncept restaurace si získal velkou popularitu a teď se chystají otevřít další pobočku. Hosté oceňují vynikající jídlo i bleskurychlou obsluhu. (Genus)

♦ Naše každodennosti, ale neopakovatelné. Severočeské muzeum připravilo velkou výstavu fotografií Petra Šimra

Dlouhá léta patří ke kulturní tváři Liberce fotograf Petr Šimr, známý Liberečanům ponejvíce jako fotožurnalista dlouhodobě spojovaný s Libereckým deníkem a obecně novinářskou fotografií. Samostatně i kolektivně vystavoval mnohokrát; současná, zatím nejrozsáhlejší výstava v Severočeském muzeu představuje v průřezu jeho životní téma – Liberec a lidé.

„Petr Šimr se řadí k významným fotografům našeho regionu a je dobře, že mu Severočeské muzeum tuto výstavu uspořádalo. Po dlouhých desetiletích plodné tvorby si ji bezesporu zaslouží,“ uvedla Květa Vinklátová, náměstkyně libereckého hejtmana.

Výstava *Liberec pohledem Petra Šimra* prezentuje jeho rané fotografické dílo od roku 1972 až do současnosti. Ukazuje několik perspektiv. Jednak pozoruhodně sevřenou tvorbu založenou na typicky zhuštěné estetice černobílého výrazu a také unikátně zdokumentované proměny Liberce posledních čtyřiceti let. Šimr se vymyká linii výtvarně a umělecky zaměřených libereckých fotografií svým neiluzivním pojetím v duchu té nelepší tradice české dokumentární

fotografie. Už od studií na Institutu výtvarné fotografie v Olomouci, která mu pomohla vytříbit jeho přirozenou inklinaci k pouliční dokumentaristice, se soustředil především na motivy svého rodného města. Soubor lapidárně nazvaný *Liberec 1982–1983* je nejen úspěšným zakončením jeho studia fotografie, ale také určitým fotografickým mezníkem pro Liberec.

„Nejstarší fotografie má možnost návštěvník zhlédnout i jako fotografickou smyčku ve videoprojekci doplňující původní dobové fotografie i současné printy, v procesu je i příprava plnohodnotné publikace Šimrových libereckých fotografií,“ řekl kurátor výstavy Luděk Lukuvka.

Zasloužilý fotograf zachytil vnitřní tep Liberce s jeho obyvateli. Nejen reálný socialismus, dobu porevoluční euforie a chaosu, ale i současnost města pod Ještědem přináší fotografie syrové autenticity s nečekaně podmanivými záběry libereckých zákoutí. Jsou to ale především lidé, kteří na Šimrových fotografiích působí jako oslava života, jakkoliv pitoreskního a neutěšeného. Šimr nastavuje zrcadlo bez příkras a připomíná leckdy otupující každodennosti její neopakovatelnost. Výstava v Severočeském muzeu ukotvuje Petra Šimra mezi zavedená jména českého dokumentu v náležitě reprezentativním výběru. Výstava je k vidění do 28. června. (Jan Mikulička)

HEJNICE – Jablonecká letní výstava v Hejnicích

První výstavu v galerii obnoveného kláštera v Hejnicích uspořádala Městská galerie MY již před dvaceti roky. Od té doby připravila pro návštěvníky tohoto působivého poutního místa řadu výstav umělců, spojených s blízkým regionem Jizerských hor a Frýdlantska.

Opakovaně to byl nejvýznamnější zdejší krajinář Wenzel Franz Jäger, kreslíř a etnograf Josef V. Scheybal, rodák z nedalekého Kristiánova u Frýdlantu, malíř Karl Decker, jizerskohorský spisovatel Gustav Leutelt a mnozí další.

Pro letošní léto nachystala Městská galerie MY do Hejnic výstavu jabloneckého kreslíře, grafika a malíře Viktora Vorlíčka (1909–1976). Svým výtvarným zaměřením byl tento skromný umělec především krajinářem. Uměleckou inspiraci nacházel v každém místě, kde během svého aktivního života působil. V jeho tvorbě tak nacházíme motivy z Českého ráje, Podkarpatské Rusi, jihu Čech, ale především z Jablonecka a Jizerských hor.

Přestože Viktor Vorlíček věnoval mnoho času jiné práci než umělecké tvorbě, dokázal vytvořit obsáhlé výtvarné dílo, které zahrnuje stovky kreseb a desítky grafických listů i maleb. V době po druhé světové válce Vorlíček upřednostnil důležité společenské výzvy před osobní uměleckou kariérou. Zapojil se do obnovy uměleckoprůmyslové školy v Jablonci nad Nisou, jako památkář pomáhal v záchraně kulturních hodnot ve vysídleném pohraničí, stál u zrodu uměleckoprůmyslového muzea v Jablonci nad Nisou, jehož byl i ředitelem.

Tradice letních výstav pořádaných jabloneckou Městskou galerií MY byla započata v době, kdy v Hejnicích působil pater Miloš Raban, který se zasloužil o povznesení kláštera jako duchovního a kulturního centra. Tato tradice pokračuje i za současného ředitele Kláštera Hejnice Jana Heinzla, jenž na práci svého předchůdce důstojně navazuje.

/ MGMTY, Jablonecký měsíčník

liberecký kraj

♦ Poskytnutí neinvestičních a investičních dotací z rozpočtu kraje Naivnímu divadlu Liberec a Divadlu F. X. Šaldy Liberec schválili na svém zasedání krajské radní. V souladu s memorandem uzavřeným mezi Libereckým krajem a Libercem je vyčleněno v rozpočtu odboru kultury, památkové péče a cestovního ruchu 5 milionů korun na investiční dotace a 2 miliony korun na podporu těchto divadel. Dva miliony korun rozdělí kraj coby provozní příspěvek mezi obě scény. Částkou 1.470.000 korun podpoří činnost Divadla F. X. Šaldy a 530 tisíci korunami Naivní divadlo. Investičními dotacemi pak kraj přispěje na konkrétní výdaje divadel. (Filip Trdla)

♦ **MLADÁ
BOLESLAV –**

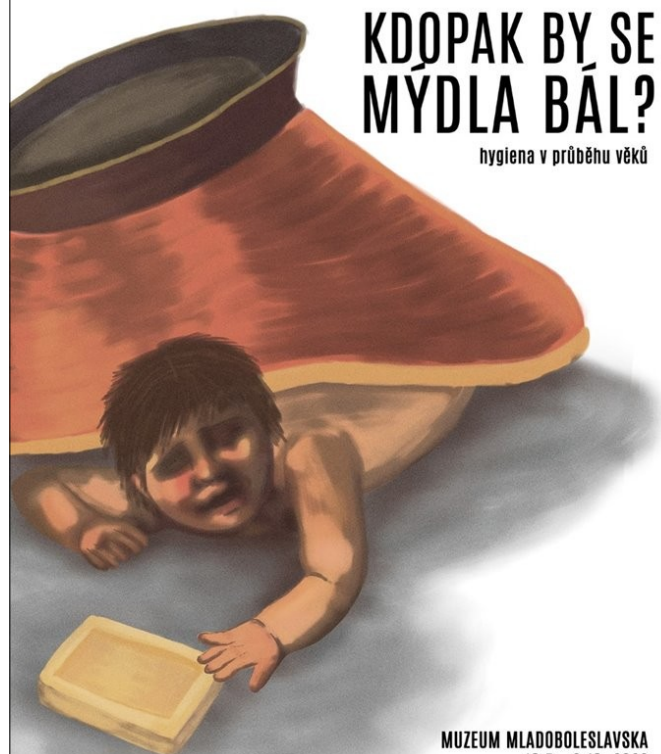
STAROMĚSTSKÉ NÁMĚSTÍ

Muzeum Mladoboleslavsko
17.5.-11.9. 2022
proměny náměstí na historických fotografiích

KDOPAK BY SE MÝDLA BÁL?

hygienu v průběhu věků

MUZEUM MLADOBOLSLAVSKA
10.5.-2.10. 2022
výstava byla připravena ve spolupráci
s Muzeem T.G.M. Rakovník a Muzeem Náchodsko

♦ Pilot RAF Jan Vlk

Už patrně nežije nikdo z pamětníků, kteří obdivovali letecké akrobatické kousky Jana Vlka, pilota československé armády nad naším městem. Byl to tenkrát ve 30. letech 20. století, tedy ještě před válkou, velký hrdina a vzor semilských a podmoklických kluků, láska dívek a obdiv všech semilských občanů, vždyť to byla vzácná i napínavá podívaná na poklidném nebi té doby. Občas a rád přilétával pozdravit své rodné město a nad střechami domů předváděl náročnou leteckou akrobacii, až se tajil dech. Často jsem tuto informaci slýchal, a to od mnohých známých,

dokonce od jeho rodičů, milých staříčků, kteří rádi vzpomínali na syna Jana i jeho akrobacie v předválečných letech, tedy na pilota v míru, ale především na Jana, pilota válčícího – hrdinu od Tangmere v Anglii, který se domů nevrátil.

Jan Vlk se narodil ve Lhotě Komárov čp. 15 dne 14. 2. 1913. Jeho otec Jan si nedalekých Podmoklicích v domku čp. 55 pořídil řeznický krámk a hospodu „U Vlků“, a to v ulici Jana Žižky, dnes na křižovatce s ulicí Bavlnářskou. Domek – hospoda je již zbouraný a na jeho místě

je dnes restaurace Adria. Rodina Vlkových byla početná, Jan pocházel ze sedmi dětí, ale dospělosti se jich dožilo pět, Jendovi dva bratři a dvě sestry. Pamatuji pilotovu matku paní Růženu Vlkovou, v 60. letech 20. století už jako stařenku, ale čiperku, čepovala pivo a ráda při tom vzpomínala, povídala, však měla život krušný, a vážila si hostů. Její manžel, myslím, že kouřil fajfku, jí tenkrát už moc nepomáhal a pil si v koutku svoje pivíčko.

Osud rodiny byl dramatický, vždyť do 2. světové války zemřeli Janovi oba bratři a jedna sestra, všichni na tuberkulózu, takže rodičům zůstali pouze Jan a nejmladší Boženka.

Jan Vlk se vyučil elektromechanikem, ale srdce ho táhlo k letadlům. Chtěl prostě létat a výšky, jichž se většina lidí bojí, jeho přitahovaly. Když odešel na vojnu, mladický sen se mu splnil, dostal se k 2. leteckému pluku a 1. 8. 1936 se stal plným pilotem. Naposledy před válkou, anebo lépe před vznikem Protektorátu Čechy a Morava, sloužil v Hradci Králové u 1. leteckého pluku TGM a 34. stíhací letky. Touha bránit vlast před okupanty byla silná. Když Němci 1. září 1939 napadli Polsko a vypukla tak 2. světová válka, musel jít jako pilot do boje!

Václav Votoček uvádí, že jen v Semilech bylo takových nadšenců rozličných vojenských odborností, jenž odešli do zahraničních armád bojovat proti Němcům, pětatřicet. Jan Vlk byl mezi prvními dobrovolníky. Stejně jako ostatní dostal na cestu 300 Kč od Josefa Vaňka, semilského vlastence, vynálezce a šikovného podnikatele (v roce 1943 popraveného za odbojovou činnost v Plötzensee u Berlína). A tak již 4. 9. 1939 se v kině Jitřenka tajně rozloučil s přáteli i městem Semily, a spolu s dalšími dvěma piloty, s Karlem Kubánkem z Jilemnice (zahynul v internačním táboře v SSSR) a Karlem Kopalem

z Vysokého n/J (bojoval v Anglii, po r. 1945 se vrátil do vlasti), odjeli do Prahy, odtud pak s ostravskými převaděči odcestovali do Beskyd a do Polska. V Polsku byl Jan Vlk zařazen do námořního letectva na válečné lodi a zúčastňoval se leteckých operací. Polsko však bylo sevřeno jako v kleštích – ze západu útočili Němci, z východu Sovětský svaz vyčkával a likvidoval ustupující Poláky, a tak se i Jan Vlk dostal do sovětského internačního tábora, kde byly poměry děsivé. Zřejmě na počátku roku 1941 mu svitla naděje, neznámo jak zazářila, neboť se dostal z SSSR, a to přes Palestinu a Turecko do Anglie. Tak se stal příslušníkem Royal Air Force (RAF) – příslušníkem Britského královského letectva, čímž se naplnil jeho sen potřeť (stal se pilotem českosl. armády, dobrovolníkem – nadšencem, a dokonce pilotem RAF). Zde sloužil u 1. perutě, protože byl vynikajícím pilotem, což dokazoval nejen při výcviku, ale především v opravdových bitvách s německými piloty a jejich letadly. Do RAF bylo postupně zařazováno 2470 československých pilotů, z nichž v těžkých bojích proti nacistické Göringově Luftwaffe jich padlo 480, tedy každý pátý.

Pilot Jan Vlk se svým dvouplošníkem, se kterým prováděl nad Semily a Podmoklicemi akrobacii.

A co se dělo v Semilech? V protektorátu *Böhmen und Mähren*? Protinacistické aktivity se trestaly, a tak manželé Růžena a Jan Vlkovi s dcerou Boženou byli v roce 1942 násilně internováni do tábora ve Svatobořicích u Kyjova. Za asistence SS a jednotek četnictva bylo zatčeno a do Svatobořic v roce 1942 internováno 1100 Čechů a 800 Moravanů. Zde živořili v krutých podmínkách (vši, štěnice, blechy, průjmy...) za ostnatými dráty a čtyřmetrovou zdí rodiče s potomky nad 17 let, jejichž blízcí příbuzní emigrovali z protektorátu a bojovali proti nacistům. Byli zde mučeni také židé a internovány sem byly i děti rodičů (i dvouleté) v Mauthausenu zavražděných v souvislosti s atentátem na Heydricha. Ke konci války se první do Semil vrátila Božena. Její manžel M. Jech se během internace staral o hospodu „U Vlků“. Před postupující frontou byli manželé Vlkovi rozděleni a Jan Vlk transportován na západ, pravděpodobně do Plané nad Lužnicí, pak pěšky, tzv. pochodem smrti, došel až do Konstantinových Lázní a z velkého vyčerpání málem zemřel. Zde jej ve zbědovaném stavu osvobodili Američané. Růžena Vlková zůstala v táboře ve Svatobořicích až do jeho osvobození Rudou armádou 19. dubna 1945.

Pilot Jan Vlk bojoval ve vzduchu, v noci přelétával kanál La Mance a dostával se až nad Německou říši. Dne 10. 4. 1942 při nočním cvičném letu nízko nad zemí narazilo křídlem jeho letadlo Hurricane Mk. IIC Z3970 (se 4 kulometry na křídlech) o telegrafní sloup, zřítilo se a Jan zahynul. Tragédie se stala asi 100 kilometrů jihovýchodně od vojenského letiště v Tangmere. Jeho přítel Walter Weiss, zřejmě sudetský Němec, který emigroval před Hitlerem do Anglie, napsal 5. 6. 1947 do Semil zajímavý a dlouhý dopis otci Janu Vlkovi špatnou, ale srozumitelnou češtinou, ve kterém popsal nejen Jendův život v Anglii, jeho tragédii, ale též průběh jeho pohřbu v Chichestru, kterého se zúčastnil: „Jenda je pohřben na hřbitově v Chichestru a měl velkolepý pohřeb. Na vojenském autě byla rakev pokrytá britskou vlajkou, překrásně hovořil český kněz, a když byla spouštěna rakev do hrobu, vzdali mu poslední pozdrav vojenští trubači. Pohřbu se zúčastnilo hodně vojáků – letců a jen čtyři civilisté: Jendova slečna z Londýna, jeho bytná z Cheltenhamu, moje snoubenka a já. Bylo to všechno velice smutné, měl jsem ho rád, vždyť odešel navždy statečný, mladý a krásný člověk, plný života.“

U vchodu do podmoklické školy (dnes Střední waldorfské školy) jsou dvě pamětní desky, jež jsou věnovány statečným občanům našeho města, kteří bojovali proti nacismu, a to Janu Růžičkovi, popravenému řediteli školy, druhá pak dvěma pilotům – poručíku Janu Vlkovi a štábnímu rotmistru Františku Janouškovi. Není náhodou, že autorem desky je Otakar Španiel (1881-1955), známý český sochař a medailér, který byl též internován ve Svatobořicích, a to se svou manželkou. Jeho syn Ivan bojoval ve francouzské armádě a padl v roce 1944. Deska byla odhalena za veliké slávy

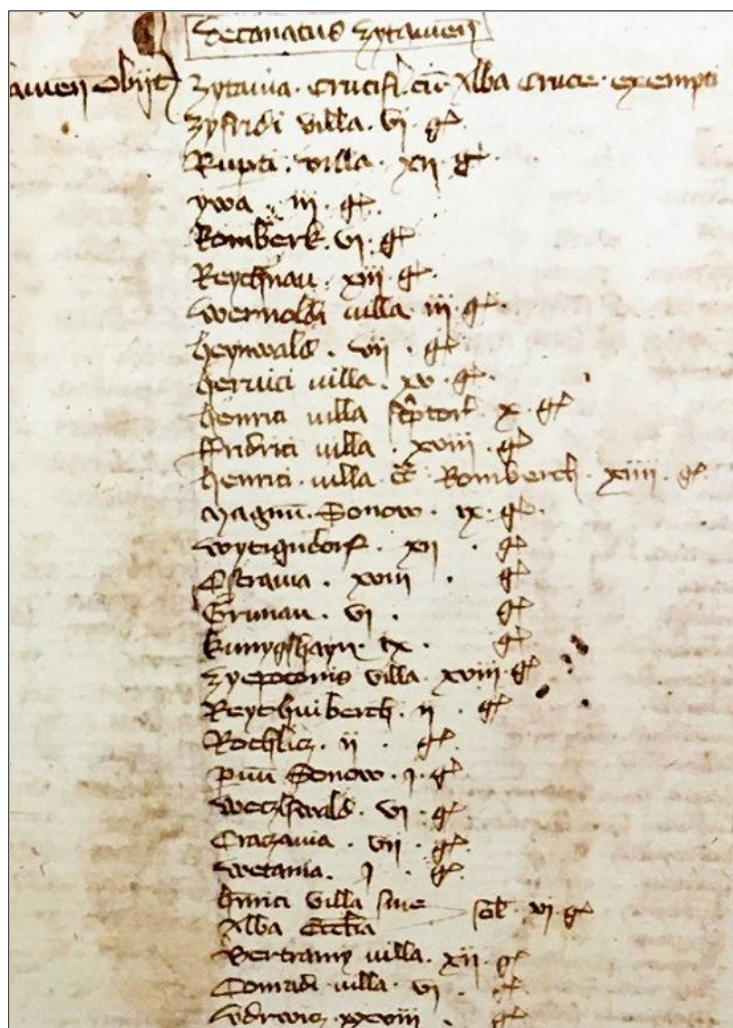
8. 6. 1947 za účasti armádního generála Karla Klapálka, hrdiny od Tobruku. Až z Komenského náměstí šel tenkrát dlouhý průvod legionářů, vojáků a krojovaných spolků. A nápis na pamětní desce je výzvou, abychom nikdy nezapomněli a byli vděční statečným pilotům, kteří padli v Anglii za svobodu našeho národa.

♦ **LIBEREC** – Kopii unikátní listiny s první písemnou zmínkou o Liberci z roku 1352 mohou návštěvníci od čtvrtka vidět v jedné z vitrín historické radnice.

Listina město uvádí jako *Reychinberch* v kontextu platby církevního desátku, který činil 2 groše. Dokument si rezort kultury a cestovního ruchu vypůjčil z Archívu Metropolitní kapituly na pouhé čtyři měsíce.

„Že první písemná zmínka o Liberci pochází z roku 1352 a že tedy letos slavíme 670. výročí, asi řada lidí ví. Jsem si ale jist, že konkrétní listinu zatím vidělo jen nemnoho historiků, veřejnost nikoli. Samozřejmě neumíme dovézt originál, ale krátkodobé vystavení věrohodné kopie se nám nakonec zajistit podařilo,“ vysvětlil náměstek primátora Ivan Langr.

Listinu si budou moci Liberečané až do konce října prohlédnout ve druhém patře historické radnice ve vitrině s libereckými radnicemi. Liberec – patrně velmi malá osada – byl tehdy součástí žitavského děkanátu a poplatek desátku se počítal na půlrok. (Jana Kodymová)

♦ **TURNOV** –

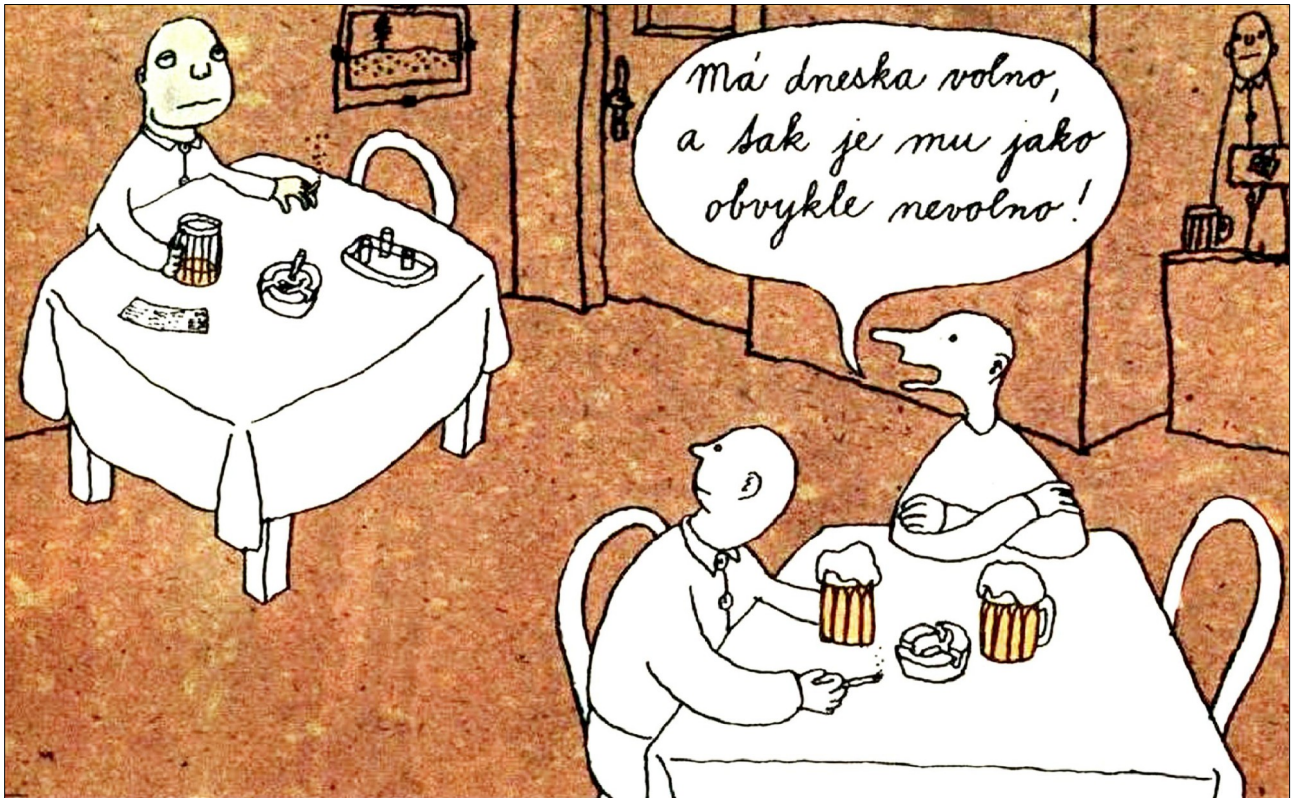

Ve čtvrtek jsem měl konečně příležitost navštívit novou kavárnu CAFÉ DEPO u turnovského nádraží.

Milá obsluha mi poskytla dobrou kávu (45 korun). V nápojovém lístku mne zaujala i limonáda (2,5 dcl 39 Kč), točené pivo z pivovaru Monopol v Teplicích (3 dcl 35 a 39 Kč asi podle voltáže), také nabídka vín (1,5 dcl od 55 Kč) je pěkná. Otevírací doba úterý, středa, čtvrtek 8 – 20 hodin, pátek 8 – 22 hodin, sobota 11 – 20 hodin, pondělí a úterý zavřeno.

Michal Hrdý

trosečník – kulturně-společenský e-zin * vydavatel a redaktor: M. Fefík Podobský
fefik.sorry@seznam.cz * nechcete-li e-zin dostávat, dejte vědět!
všechna čísla naleznete na internetu: knihovna.jicin.cz/regionalni-zpravodaj